

ELÄINLÄÄKINTÄHUOLLON VALVONTASUUNNITELMAN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI 2024

Koillis-Lapin ympäristöterveydenhuolto, siirtynyt Kemijärven kaupungin vastuulle 1.1.2023 alkaen. Vuosi 2024 oli toinen toimintavuosi uudessa vastuukuntaorganisaatiossa.

Toiminta-alueen kunnat: Kemijärvi, Pelkosenniemi, Salla ja Savukoski.

1. Eläinlääkäripalvelut

Vastaanottojen lukumäärä alueella on 3, Sallassa ja Kemijärvellä kahden eläinlääkärin vastaanotot, Savukoskella yhden. Eläinlääkäreiden lukumäärä 5,4 htv, 6 henkilöä. Alueella sijaistetaan joustavasti. Avustavaa henkilökuntaa on n. 1 htv:n verran, 2 henkilöä.

Kemijärven toisen viran viranhaltijoissa on ollut vaihtuvuutta ja viran täyttämässä ajoittaisia ongelmia. Virka saatiin täytettyä 1.1.2024 alkaen. Kaikki virat ovat vuonna 2024 olleet täytettynä vainaisilla viranhaltijoilla, lisäksi vuosilomakaudella oli 4 kuukautta kiertävä sijainen. Palvelut on pystytty tarjoamaan kohtuullisessa ajassa. Palvelujen turvaamiseksi on tehty aiempien paikallisten sopimusten lisäksi päivystyskorvausten nosto normaalitilanteessakin 1,5-kertaisiksi sekä koulutusmäärärahojen reipas nosto rekrytointiporkkanana.

Alueen vastaanotoilla tarjotaan myös perustason ylittävää palvelua, mm. leikkauksia, hammashoitoja, ultraääni- ja röntgentutkimuksia sekä in house -laboratoriodiagnostiikkaa.

2. Eläinlääkäripäivystys

Päivystys on toiminut vuorokauden ympäri koko vuoden. Kiireellinen eläinlääkäriapu on järjestynyt alueella kohtuullisessa ajassa ja etäisyydellä. Päivystysalue kattaa maantieteellisesti Kemijärven, Pelkosenniemen, Sallan ja Savukosken kunnat ja alueella on keskitetty yhteydenottopalvelu numerossa 060019699. Harvan asutuksen ja pienen eläintiheyden vuoksi eriytettyä päivystystä ei ole katsottu tarpeelliseksi. Päivystykset ovat pääsääntöisesti rauhallisia, vaikkakin sitovia. Päivystäviä eläinlääkäreitä on normaalitilanteessa päivystysrenkaassa viisi.

3. Maksut

Koko alueella on otettu käyttöön klinikkamaksut 1.2.2023. Maksut ovat porrasteiset: rokotuksista, kontrollikäynneistä 2,50 eur, peruskäynneistä 10 eur ja narkoosia vaativista toimenpiteistä 16 eur, päivystysaikaisista käynneistä aina 16 eur. Laitemaksuja peritään ultraäänilaitteen käytöstä 20 eur ja röntgenkuvauksesta 40 eur. Maksut sisältävät arvonlisäveron 24 %.

Klinikkamaksuihin tehtiin 15 % korotuspäätös vuonna 2024, käyttöön vuoden 2025 alusta.

Keskitetty yhteydenottopalvelu on maksullinen 1,19eur/min. Myös puhelutaksan korotuspäätös tehtiin, hinnan korotus astuu voimaan vuonna 2025 kun keskitetty järjestelmä otetaan käyttöön ympäri vuorokauden.

Alueella on käytössä subventiot hyötyeläinkäynneistä ja hevosten akuuteista sairastumisista päivystysaikaan.

4. Ostopalveluiden laadun arviointi

Alueella ei ole käytössä ostopalveluita.

5. Yksityiset eläinlääkäripalvelut

Alueella ei ole yksityistä palvelutarjontaa, eikä Lapin maakunnassa kauempana Rovaniemellä sekä Koillismaalla Kuusamossa olevaa yksityistä palvelutarjontaa ole huomioitu mitenkään kunnan palveluiden mitoituksessa. Yksityiset ovat valtakunnallisen eläinlääkintähuollon valvontaohjelman mukaisia saavutettavuustavoitteita kauempana maantieteellisesti, niiden palvelukapasiteetti on

rajallinen ja lisäksi ne pääsääntöisesti sulkevat ovensa iltaisin, öisin, viikonloppuisin ja juhlapyhinä sekä muina loma-aikoina, jolloin alueen päivystäjät joutuvat huolehtimaan myös yksityisten klinikoiden potilaista. Sodankylän yksityinen vastaanotto on ollut kiinni loppuvuoden 2023 ja sulkeutui pysyvästi toukokuussa 2024. Lähin ympäri vuorokauden päivystävä eläinsairaala on Kuopiossa, n. 500–600 km alueelta.

6. Tuotantoeläinten terveydenhuoltopalvelut

Terveydenhuoltopalveluita on saatavilla alueen nautatiloille kysynnän mukaan.

Terveydenhuoltosopimukset ovat eläinlääkärikohtaisia ja esimerkiksi lomien ja muiden poissaolojen aikana käynnin voi tehdä toinen eläinlääkäri. Poissaolon pitkittyessä sopimus uusitaan toisen eläinlääkärin kanssa. Terveydenhuoltokäynnit on pyritty järjestämään siten, että alueen muut eläinlääkärit hoitavat akuutit potilastapaukset päivinä, joille on terveydenhuoltokäyntejä sovittu, jotta terveydenhuoltoa tekevällä eläinlääkärillä on työrauha. Alueella ei ole yhtään eläinlääkäriä, jolla olisi Neuvo2020-valtuudet (valtion tukemaa terveydenhuoltoa). Lypsykarjatilojen määrä laskee edelleen.

7. Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonta

Alueella on 60 % valvontaeläinlääkärin virka. Virkaa on hoidettu osan vuodesta 50 % ja vajetta kompensoitu yhden praktikon tekemällä 20 % valvontaosuudella. Parityöskentely on mahdollistettu osa-aikaisen valvontaeläinlääkärin tai praktikoiden osallistumisella tarvittaessa työparina valvontakäynteihin, mikä lisää työturvallisuutta ja työssäjaksamista. Praktikot hoitavat myös akuutteja eläinsuojelutapauksia valvontaeläinlääkärin poissaolojen aikana. Valvontaeläinlääkärit ovat toimineet Lapin aluehallintoviraston työnohjauksessa.

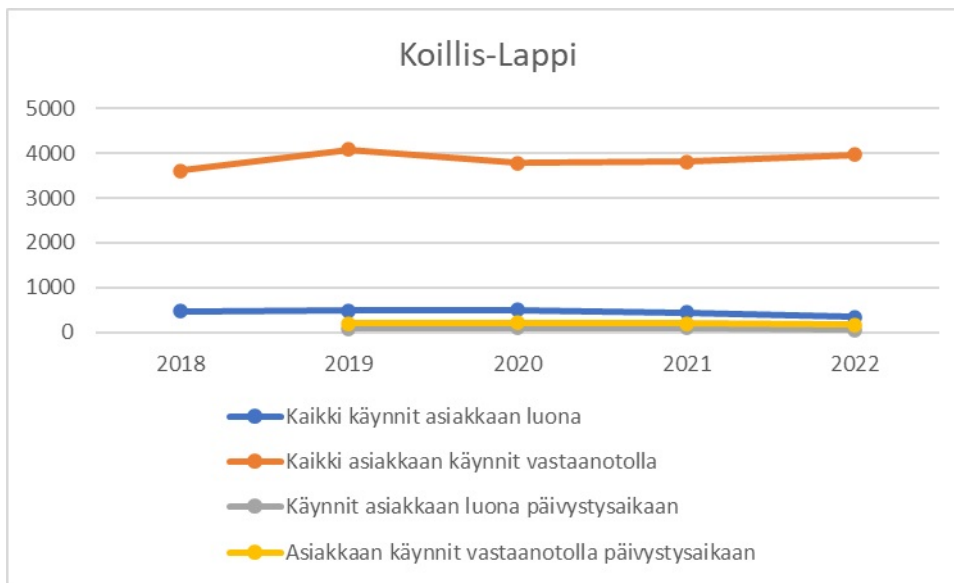
8. Pätevyden ja osaamisen varmistaminen sekä valvontaeläinlääkäreiden perehtymisen tukeminen

Ympäristöterveydenhuollon yhteisen valtakunnallisen valvontaohjelman mukainen koulutustavoite täydennyskoulutuksesta (8 pv/hlö/vuosi) ei yksikössä ole jokaiselle viranhaltijalle toteutunut. Koulutusten toteutuminen edellyttää myös viranhaltijoiden omaa aktiivisuutta koulutuksiin hakeutumisessa. AVI:n koulutuksiin on osallistuttu mahdollisuuksien mukaan priorisoiden niitä ja myös valmiuseläinlääkäriskoulutuksiin (valtion eläintautivalvonta ja -valmius) on pyritty osallistumaan. Eläinlääkäripäiville osallistui kaksi eläinlääkäriä. Yksikön eläinlääkäreille on myös pääsääntöisesti annettu palkallinen vapaa, mikäli ovat osallistuneet erilaisiin täydennyskoulutuksiin oma-aloitteisesti omalla kustannuksellaan (Kaupungin käytäntö 5 pv vuodessa). Omaehtoisia koulutuksia, joihin ei ole haettu vapaata, ei ole tilastoitu. Riittäviin koulutusmäärärahoihin ja resursseihin pitää kiinnittää erityishuomiota jatkossakin. Yksikössä on paikallinen sopimus ESAVS-kurssin kaltaisesta jatkokoulutautumisesta kaikille eläinlääkäreille, mikäli Kemijärven toisen viran rekrytointi onnistuu vuodeksi. Tämä realisoitui 2025.

9. Eläinlääkäripalvelujen käytön tilastointi

	Lukumäärä 2024 (2023) (2022)	Muutos% 2023–2024
Virka-aika:		
Sairaskäynnit	281 (296) (292)	-5.06 %
Terveysthuoltokäynnit	24 (25) (25)	-4 %
Pieneläinvastaanottokäynnit	4419 (3450) (3792)	+28.0 %
Päivystys:		
Sairaskäynnit	42 (79) (48)	-46,8 %
Pieneläinvastaanottokäynnit	197 (201) (175)	-1.99 %
Porojen loislääkitys	17062 (17 000) (18 987)	+0.36 %

Toteutuma 2018–2022 (Matti Ahon 2023 selvityksestä):

10. Valvontaeläinlääkäriin tilastot 2024

	2024	2023	2022	
Tapahtumia	103	85	60	21,17 %
Joista päätöksiä	14	15	7	6,67 %
Joista näytteenottoja	6	6	4	0,00 %
Joista lausuntoja	1	2	2	-50,00 %
Tarkastuksia	82	59	45	38,98 %
Joista eläinsuojelutarkastuksia:	75	47	37	27,00 %
Valvontasuunnitelman mukaisia eläinsuojelutarkastuksia	10	11	11	-0,09 %
Uusintatarkastuksia	8	6	2	33,00 %
Epäilyyn perustuvia eläinsuojelutarkastuksia	57	30	35	90,00 %
Tutkintapyyntöjä	1	3	1	-66,67 %
Vastaanotettuja eläinsuojeluilmoituksia	86	61	48	40,98 %